

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยการสัมภาษณ์ (interview) และการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) หญิงวัยเจริญพันธุ์ เพื่อศึกษา ระดับความรู้ ระดับการปฏิบัติตน และความสัมพันธภาพระหว่างความรู้ ปัจจัยส่งเสริมด้านประชากร และ ปัจจัยด้านตัวชี้แนะ ได้แก่ กลุ่มอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อปี การได้ยินหรือรู้เรื่องคอฟอก ความสนใจฟังข่าวสาร การได้รับคำแนะนำ กับการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของหญิงวัยเจริญพันธุ์

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของชุมชน

บ้านสันโป่ง เป็นหมู่บ้านหนึ่งในตำบลบ้านภาค กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำขานไหลผ่าน ชาวบ้านมีการเพาะปลูกพืชไร่และพืชสวน เช่น ข้าว กระเทียม หัวหอม ลำไย รวมทั้งมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู ไก่ เหล่านี้มาเป็นการทำกิจกรรมเพื่ออุตสาหกรรม การคมนาคม

มีเส้นทางลูกรังที่ถาวรจากหมู่บ้านออกมายังบ้านภาคประมาณ 1 กิโลเมตร การเดินทาง มีรถสองแถวให้บริการรับส่งจากถนนบ้านภาคทุกชั่วโมง ไปยังตลาดสดอำเภอสันป่าตอง ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร และตลาดสดบ้านภาค 1 กิโลเมตร

ประชากร

ลักษณะทางภูมิประเทศของหมู่บ้านสันโป่ง อยู่กันเป็นกลุ่มติดต่อกับหมู่บ้านใกล้เคียงอีก 1 หมู่ จาก 14 หมู่บ้านของตำบลบ้านภาค ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 12361 คน 2848 หลังคาเรือน เป็นชาย 6135 คน และหญิง 6226 คน ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยเจริญพันธุ์ (15-44 ปี) คือประมาณ

6620 คน

สำหรับจำนวนประชากรในหมู่บ้านสันโป่งมีทั้งสิ้น 774 คน 174 หลังคาเรือน เป็นชาย 423 คน หญิง 351 คน เด็กอายุ 0-5 ปี ชาย 15 คน หญิง 16 คน รวม 32 คน หญิงวัยเจริญพันธุ์ 198 คน จากการสำรวจทุกบ้านของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านจริง 111 คน และผู้สูงอายุชาย 59 คน หญิง 43 คน รวม 102 คน ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงานเช่นเดียวกัน

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรเป็นไปไม่มากนัก โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ ในขณะที่กลุ่มวัยแรงงานจะออกไปประกอบอาชีพก่อสร้างในช่วงว่างจากฤดูทำนา ครั้นถึงหน้าทำนาและเกี่ยวข้าวก็จะใช้แรงงานในไร่นาให้ครอบครัวตามปกติ

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

นอกจากการทำนาในที่นาของตนเองแล้ว บางครอบครัวยังรับจ้างทำนา โดยได้ค่าจ้างเกี่ยวคิดเป็นวันๆ ละ 50-60 บาท บางครอบครัวมีอาชีพหลักด้วยการรับจ้างเพียงอย่างเดียวเท่านั้น อย่างไรก็ตามครอบครัวโดยส่วนใหญ่จะรับจ้างเป็นอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มในช่วงที่ว่างงานและช่วงที่จำเป็นต้องหาแรงงานมาช่วยในการทำนาสำหรับการ "เอาแรง" ซึ่งเป็นประเพณีของการช่วยเหลือเกื้อกูลกันที่ยังคงปรากฏอยู่ในกลุ่มครอบครัวที่เป็นเครือญาติ ซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณละแวกเดียวกัน

ลักษณะทางสังคม

สถาบันต่างๆ : ได้แก่ วัดชัยมงคล โรงเรียนวัดสันโป่ง

สื่อสารมวลชนในหมู่บ้าน

มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เกิดขึ้นจากการริเริ่มของกรรมการหมู่บ้านเอง นอกจากนี้ยังมีหอกระจายข่าวส่งเสียงตามสาย 4 จุด ซึ่งครอบคลุมทั่วหมู่บ้าน จะเปิดข่าวภาคเช้าสลับกับการรายงานข่าวกิจกรรมการพัฒนาของหมู่บ้านและการให้ความรู้กับชาวบ้าน โดยเด็กนักเรียนในโรงเรียนวัดสันโป่ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้และการสอน ซึ่งโครงการป้องกันโรคคอตีบทางคณะครูเริ่มดำเนินการสอนและวางแผนปฏิบัติ พร้อมกับเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลบ้านภาค ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 โดยการอบรมให้ความรู้กับเด็กนักเรียน และมีการจำหน่ายเกลืออนามัย น้ำยาเสริมไอโอดีน

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ เป็นหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านสันโป่ง ตำบลบ้านภาค กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. มีอายุระหว่าง 15-44 ปี ทั้งผู้ที่สมรสแล้วและยังไม่ได้สมรส
2. ยินดีและเต็มใจให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบหลายขั้นตอน โดยขั้นตอนแรกใช้วิธีการสุ่มเลือกแบบกลุ่ม (cluster random sampling) อย่างเฉพาะเจาะจงเลือกได้กิ่งอำเภอแม่วาง เนื่องจากกิ่งอำเภอแม่วางนี้สามารถเป็นตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดีของชุมชนที่มีการพัฒนาและมีการเปลี่ยนจากชุมชนเกษตรกรรม มีการเพาะปลูก พืชไร่ และพืชสวน เช่น ข้าว กระเทียม หัวหอม ลำไย รวมทั้งมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู ไก่ เหล่านี้ มาเป็นการทำกิจกรรมเพื่อการอุตสาหกรรม มีการตั้งโรงงานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชากรวัยแรงงานมีการอพยพเพื่อการประกอบอาชีพ มีวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่มีแนวโน้มจะมีจำนวนมากขึ้นในอนาคต ส่วนขั้นตอนที่ 2 เป็นการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงเลือกศึกษาตำบลบ้านภาค และขั้นตอนที่ 3 เป็นการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากเลือกได้หมู่บ้านสันโป่ง โดยการคำนวณหาขนาดของตัวอย่าง (sample size) ของประชากร ซึ่งจะใช้เป็นตัวแทนในการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สูตร $n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$ แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญในการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

$$n = \frac{111}{1 + 111(0.05)^2}$$

$$n = \text{ขนาดของประชากรตัวอย่าง}$$

$$e = \text{ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง กำหนดให้เท่ากับ 0.05}$$

$$N = \text{จำนวนประชากรทั้งหมดของหญิงวัยเจริญพันธุ์}$$

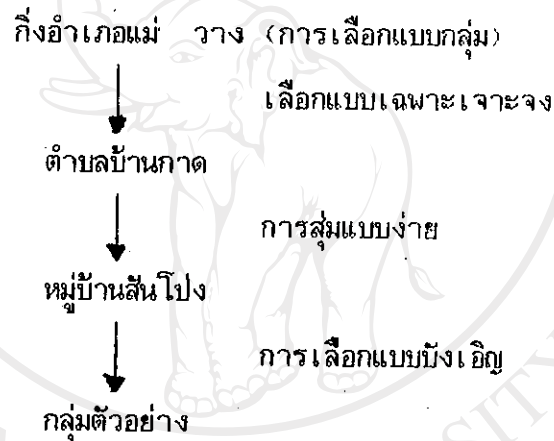
$$= \frac{111}{1 + 111(0.05)^2}$$

$$= \frac{111}{1 + 111(0.05)^2}$$

$$= 86.88 \text{ คน}$$

จากการกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างไม่เกินร้อยละ 5 นั้น ปรากฏว่า ได้ขนาดตัวอย่างของหญิงวัยเจริญพันธุ์ จำนวน 87 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์ และอีก 12 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ละคร 6 คน เพื่อนำมาสนทนากลุ่ม รวมหญิงวัยเจริญพันธุ์ทั้งหมด 99 คน

รูปแบบของการสุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หญิงวัยเจริญพันธุ์ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่ทำงาน รายได้ของครอบครัวต่อปี การมีเงินเหลือเก็บ การอาศัยอยู่กับผู้อื่น ความคงทนของบ้านอย่างน้อย 5 ปี การมีบัตรสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย ความสนใจในการฟังข่าวสารและแหล่งข้อมูลข่าวสาร

ส่วนที่ 2 การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสารไอโอดีน ได้แก่

- ประสบการณ์ที่เคยเห็น
- การได้ยินหรือรู้เรื่องคอปอก

- ความสนใจฟังข่าวสาร เรื่องสาร ไอโอดีน
- การได้รับคำแนะนำในการป้องกันโรคคอตีบ
- ผลการคลำต่อมธัยรอยด์

ส่วนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับโรคขาดสาร ไอโอดีนในเรื่อง

- สาเหตุการเกิดโรค
- อาการคอตีบมีพิษและชวมตา
- การรักษาโรคคอตีบ
- ความหมายของสาร ไอโอดีน
- ความหมายของเกลืออนามัย
- อาหารที่ทำให้สาร ไอโอดีนลดลง
- การป้องกันโรคคอตีบ
- การขาดสาร ไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์จะมีผลต่อการก
- ความหมายขวดเต็ยวและวิธีใช้
- ระยะเวลาที่รับประทานเกลืออนามัย
- สาเหตุที่คน ในภาคเหนือเป็นโรคคอตีบ

ส่วนที่ 4 การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคขาดสาร ไอโอดีนในเรื่อง

- การรับประทานอาหารทะเล
- การเลือกใช้เกลือในการปรุงอาหาร
- การใช้น้ำผสม ไอโอดีน
- การไปรับการตรวจร่างกายประจำปี

ส่วนที่ 5 การบริโภคอาหารที่มีสาร ไอโอดีน 1-7 วัน ก่อนสัมภาษณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

2.1 เกมและเครื่องบันทึกเสียงการสนทนา 2 เครื่อง

2.2 คู่มือการสนทนากลุ่มเป็นคำถามปลายเปิด ชนิดใช้เป็นแนวทางในการสนทนากลุ่ม (Discussion Guides) แบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 บทเริ่มในการสนทนากลุ่ม วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม บทกล่าวแนะนำผู้ดำเนินการอภิปราย ผู้ช่วย และอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ให้หญิงวัยเจริญพันธุ์แนะนำตัวเอง และคำถามง่ายๆ สร้างความคุ้นเคย

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ถึงสาเหตุ อาการ การป้องกันแก้ไข และโทษของการขาดสารไอโอดีน

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน

3. ถ้วยตวง ช้อนโต๊ะ เพื่อใช้ในการกะประมาณอาหารทะเล 1 ถึง 7 วัน ก่อนเข้า

สัมภาษณ์

4. ขวดแผลด ใช้ในการตรวจหาสารไอโอดีนในเกลือและน้ำดื่ม

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์และคู่มือการสนทนากลุ่มซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองตามเนื้อหาในเรื่องโรคขาดสารไอโอดีนและได้ทำการหาความตรงตามเนื้อหา (contents validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน ที่มีประสบการณ์ในการศึกษาวิจัยโรคขาดสารไอโอดีน ได้ทำการตรวจสอบและแก้ไขแบบสัมภาษณ์และคู่มือการสนทนากลุ่ม ให้ความเหมาะสมชัดเจนและถูกต้อง แล้วนำไปทดลองใช้กับหญิงวัยเจริญพันธุ์ ที่มีสภาพความเป็นอยู่ทางสังคม และลักษณะทั่วไปคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษาจำนวน 26 คน โดยสัมภาษณ์ 20 และสนทนากลุ่ม 6 คน และนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นครั้งที่ 2 เพื่อให้แบบสัมภาษณ์ และคู่มือการสนทนากลุ่มง่ายต่อการทำความเข้าใจ สำหรับหญิงวัยเจริญพันธุ์ในการตอบและมีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น หรือข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านสันโป่ง

ตำบลบ้านภาค กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จากโครงการتبอักเสบในชนบทภาคเหนือสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์วินัย สุรียานนท์, 2533

2. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปติดต่อกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือไปยังอำเภอที่จะเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล
3. นัดหมายสาธารณสุขตำบล ร่วมชี้แจงให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษารั้งนี้ พร้อมกับนัดวัน เวลา ที่จะไปสัมภาษณ์หญิงวัยเจริญพันธุ์
4. ทำการสัมภาษณ์หญิงวัยเจริญพันธุ์ 87 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ในระหว่างการสัมภาษณ์ได้เปิดโอกาสให้หญิงวัยเจริญพันธุ์ได้พูดคุยซักถามข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนตามความต้องการ หลังจากนั้นได้บรรณาธิกรข้อมูลที่รวบรวมได้
5. ประเมินการบริโภคอาหารที่มีสารไอโอดีน โดยการให้หญิงวัยเจริญพันธุ์บอกปริมาณอาหารที่ใช้รับประทาน 1 วัน และ 7 วันก่อนเข้าเยี่ยม เพื่อนำมาคชูปริมาณอาหารที่มีสารไอโอดีนที่ได้รับ
6. ทดสอบน้ำและเกลือว่ามีสารไอโอดีนหรือไม่โดยใช้ชุดแปลด
7. ทำการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ในหมู่บ้านมืองค์ประกอบการสนทนากลุ่มดังนี้
 - 7.1 ผู้ดำเนินการสนทนา (moderator) จะต้องเป็นผู้ที่สามารถพูดและฟังภาษาท้องถิ่นได้และมีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถสร้างบรรยากาศการสนทนาให้เหมือนกับการสนทนาโดยทั่วๆ ไป และผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องเป็นผู้รู้วัตถุประสงค์ และเนื้อหาพื้นฐานของเรื่องที่จะศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเอง
 - ผู้จดบันทึกการสนทนา (notetaker) สามารถฟัง และเข้าใจภาษาท้องถิ่นได้ สามารถบันทึกเรื่องที่สนทนาได้ทั้งเนื้อหา และบรรยากาศการสนทนา ไม่ควรร่วมสนทนากลุ่มด้วย ในการศึกษาครั้งนี้ให้นักศึกษาปริญญาโทที่ร่วมกลุ่มด้วย
 - ผู้ช่วย (assistant) เป็นผู้ช่วยเหลือทั่วไป การจัดเตรียมสถานที่บันทึกเทบการสนทนา ในการศึกษาครั้งนี้ให้นักศึกษาปริญญาโทที่ร่วมกลุ่มด้วย

7.2 แนวทางในการสนทนากลุ่ม (group discussion guide) และจัดลำดับหัวข้อในการสนทนาอย่างครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการศึกษา แต่สามารถยืดหยุ่นได้ในทางปฏิบัติ

7.3 อุปกรณ์สนทนาในการสนทนากลุ่ม (field instrument) ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง เทปเปล่า ถ่านวิทยุ สำหรับอัดเสียงขณะทำการสนทนากลุ่ม เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สำหรับผู้วิจัย

7.4 ส่งเสริมสร้างบรรยากาศ (refreshment) เช่น เครื่องดื่ม ของขบเคี้ยว เพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง ระหว่างผู้มีส่วนร่วมในการสนทนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

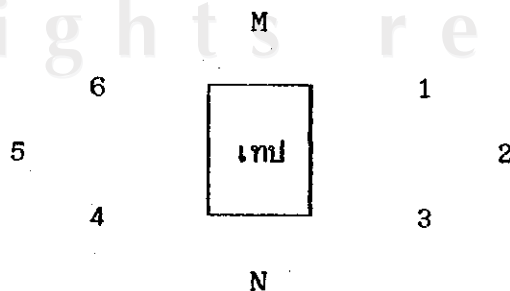
7.5 ของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา (remuneration) เพื่อเป็นการตอบแทนผู้เข้าร่วมสนทนา แสดงความขอบคุณของผู้วิจัยต่อผู้เข้าร่วมการสนทนาที่ได้สละเวลามาร่วม การวิจัยครั้งนี้ ได้ ให้เกลืออนามัยต่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

7.6 สถานที่และระยะเวลา (location and time) ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ ทำที่ศาลาวัด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน ใช้เวลาในการสนทนาประมาณ 45 นาที ถึง 60 นาที ต่อ 1 กลุ่ม การจัดกลุ่มควรทำเป็นวงกลม โดยผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มนั่งอยู่ตรงกลางตามแผนผังดังนี้

M = ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator)

N = ผู้บันทึก (Note taker)

หมายเลข 1 ถึง 6 เป็นตำแหน่งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

7.7 ขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม

7.7.1. นิตหมายหญิงวัยเจริญพันธุ์ 2 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน เพื่อทำการสนทนากลุ่ม ณ สถานที่ที่จัดไว้ ขนาดของกลุ่มที่ต้องการโดยทั่วไป ควรจะประมาณ 6-12 คน เพราะหัวข้อบางหัวข้อยาก หรือไม่น่าสนใจสำหรับผู้สนทนาในกลุ่ม จะทำให้ผู้วิจัยสามารถเร่งเร้าให้เกิดการสนทนาอย่างมีรสชาด และปฏิกริยาโต้ตอบกันในระหว่างผู้สนทนาเองก็จะแสดงได้เต็มที่ หากเกิน 12 คนแล้ว ผู้เข้าร่วมสนทนาทุกคนก็จะไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเอง และเป็นภาระยากที่ผู้ดำเนินการสนทนาจะชักนำให้กลุ่มนั้นหักเหเข้าสู่ประเด็นที่ต้องการ

7.7.2. ผู้ดำเนินการสนทนาแนะนำคณะผู้วิจัย และบอกจุดมุ่งหมายในการสนทนา พร้อมกับสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง โดยเชิญให้รับประทานขบเคี้ยวและเครื่องดื่ม และขอความยินยอมจากผู้ร่วมสนทนาโดยขอบันทึกเสียง และขอจดบันทึก มีการเปิดโอกาสให้ซักถามคณะผู้วิจัยก่อนเพื่อสร้างความไว้วางใจ

7.7.3 เริ่มการสนทนา โดยยึดแนวทางการสนทนาที่มีอยู่ สามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ และต้องไม่ทำให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มเกิดความรู้สึกว่าถูกตัดบท เมื่อแน่ใจว่าได้เนื้อหาตามความต้องการ การจบการสนทนาด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาซักถามข้อข้องใจอีกครั้ง เพื่อเป็นการตอบข้อสงสัยในเรื่องที่สนทนาทั้งหมด

7.7.4. กล่าวขอบคุณและแจกของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมกันสนทนา

7.7.5. บรรณาธิกรข้อมูลที่รวบรวมได้จากการจดบันทึกและการบันทึกเทป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์
2. กำหนดรหัส และลงรหัสเป็นเลขหมายในแบบสัมภาษณ์แต่ละชุดลงในแบบฟอร์มการลงรหัส โดยแยกส่วนเป็นข้อมูลทั่วไป การได้รับข่าวสาร ข้อมูล และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคซาดสารไอโอดีนในหญิงวัยเจริญพันธุ์

3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องสมองกล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^x
(Statistical Package for the Social Science)

3.1 ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามอายุ ศาสนา ระดับการศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การได้รับข้อมูลข่าวสาร เรื่องสารไอโอดีน วิเคราะห์ด้วยความถี่ และร้อยละ

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ วิเคราะห์รายข้อด้วยร้อยละและหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ระดับความรู้สูงกว่าค่าเฉลี่ย $> \bar{X}$

ระดับความรู้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย $< \bar{X}$

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติ วิเคราะห์รายข้อด้วยร้อยละ โดยมีเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ

ระดับการปฏิบัติดี > 3 ข้อ

ระดับการปฏิบัติไม่ดี < 3 ข้อ

3.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น คือความรู้ปัจจัยด้านประชากร และปัจจัยตัวชี้แนะการกระทำ และตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติตนโดยใช้ ไคสแควร์ (Chi-square) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$X^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

X^2 = สัญลักษณ์ของ ไค-สแควร์

Σ = สัญลักษณ์แสดงการรวมผลตั้งแต่ช่องแรกถึงช่องสุดท้าย

O = ค่าที่เป็นจริง (Observed Frequency)

E = ค่าที่คาดหวังว่าควรจะเป็น (Expected Frequency)

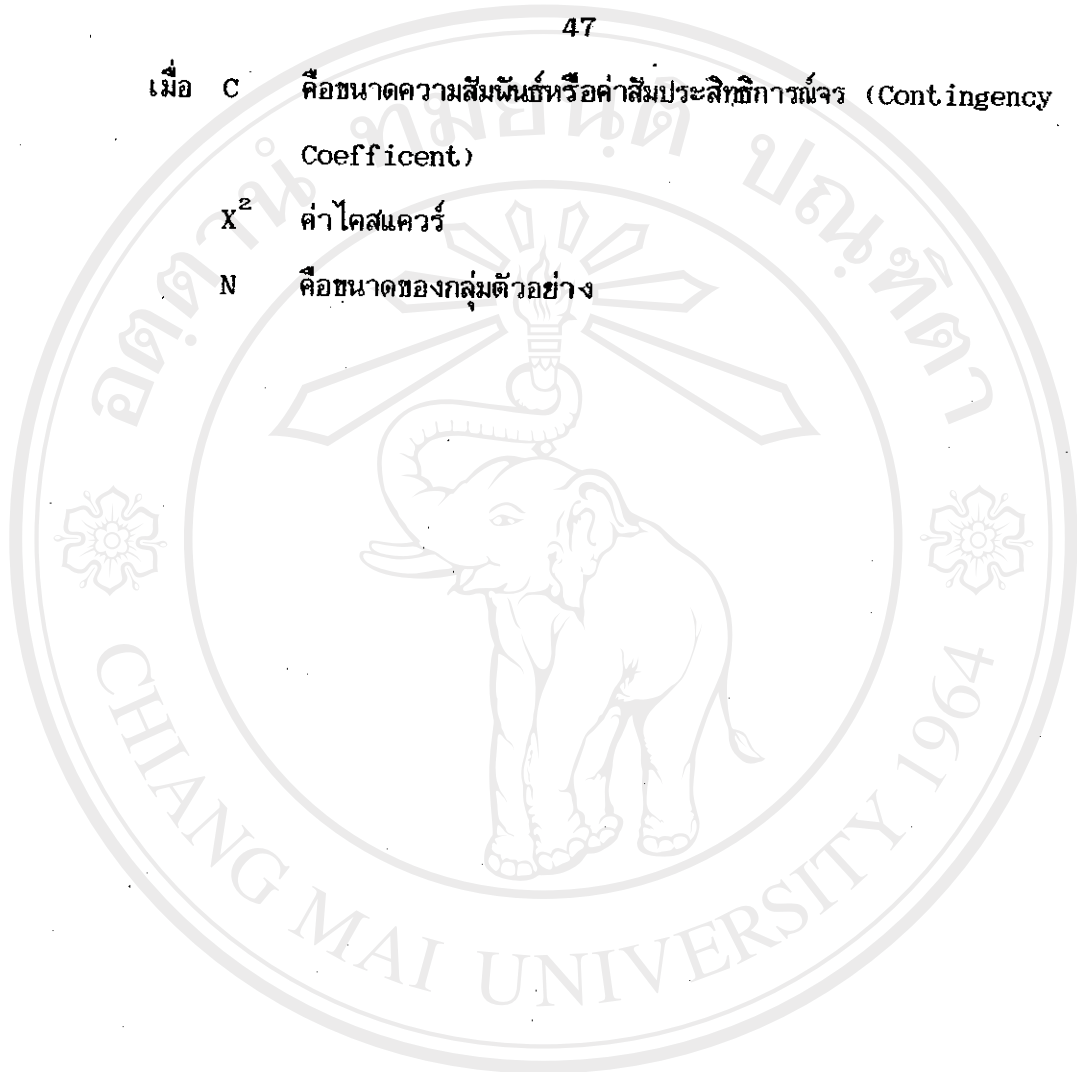
3.5 ค่าสัมประสิทธิ์ความมีเงื่อนไข (Contingency coefficient, C)

$$C = \sqrt{\frac{X^2}{X^2 + N}}$$

เมื่อ C คือขนาดความสัมพันธ์หรือค่าสัมประสิทธิ์การถ่วง (Contingency Coefficient)

X^2 ค่าไคสแควร์

N คือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved